

LAUSUNTO

HML/4528/12.03.03.08/2021

1.10.2021

Hämeen ELY-keskus

PL 29

15141 Lahti

Viite Lausuntopyyntö 8.9.2021, HAMELY/1692/2020

Asia **HAUSJÄRVI, Huhtainnummen soranottoalueen ympäristövaikutusten arviointiselostus**

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Hämeenlinnan kaupunginmuseon - Kanta-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunnon Hausjärven Huhtainnummen soranottoalueen laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Aiemmassa lausunnossaan (HML/197/12.03.03.08/2021, 14.1.2021) ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta museo edellytti aluetta koskevaa arkeologista inventointia. Täydentävä selvitys on tehty asianmukaisella tarkkuudella (Mikroliitti Oy 20.5.2021) eikä hankkeen vaikutusalueella havaittu muinaismuistolain (295/1963) suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä.

Ympäristövaikutusten arviointia on tarkasteltu kahden vaihtoehdon kanssa, joista vaihtoehdossa VEO+ ottotoimintaa ei laajenneta ja vaihtoehdossa VE1 ottamista laajennetaan nykyistä ottoaluetta syventämällä ja laajentamalla. Kummankin vaihtoehdon kohdalla on todettu olevan vähäisiä kielteisiä vaikutuksia kulttuurimaisemaan. Museolla ei ole huomauttamista hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin arkeologisen kulttuuriperinnön suojelun tai kulttuurimaiseman näkökulmasta. Museo toteaa, että kummatkin esitetyt vaihtoehdot ovat toteutettavissa, vaikka pitääkin VEO+ vaihtoehtoa soveltuvampana maisemakuvaan.

Vt. museonjohtaja Liisa Koskelainen

Arkeologi Antti Krapu

Rakennustutkija Laura Vikman

JAKELU Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hämeen liitto

Museovirasto

Lisätietoja: kulttuuriymparisto@hameenlinna.fi

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Hämeenlinnan kaupungin asianhallintajärjestelmässä

HÄMEENLINNAN KAUPUNGINMUSEO / KANTA-HÄMEEN ALUEELLINEN VASTUUMUSEO
Raatihuoneenkatu 8, FI-13100 HÄMEENLINNA, FINLAND / +358 (0)3 621 2528 / www.hmlmuseo.fi

MUSEO SKOGSTER / MUSEUM SKOGSTER / SKOGSTER MUSEUM / KANTA-HÄMEEN ALUEELLINEN VASTUUMUSEO / Egentliga Tavastlands Regional Museum / Häme Regional Museum
PALANDERIN TALO / PALANDERSKA HUSET / PALANDER HOUSE / SIBELIUKSEN SYNTYMÄKOTI / SIBELIUS FÖDELSEHEM / BIRTHPLACE OF JEAN SIBELIUS
SÄÄSTÖPANKKIMUSEO / SPARBANKSMUSEET / SAVINGS BANK MUSEUM



05.10.2021

BR15527
3989/11.00/2019

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

PL 29
15141 LAHTI

1. Hämeen ELY-keskuksen lausuntopyyntö, 8.9.2021 /BR14247

**YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS, HUHTAINNUMMEN
SORANOTTOALUEEN LAAJENNUS, HAUSJÄRVI**

Hämeen ELY-keskus on viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Huhtainnummen soranottoalueen laajennuksen YVA-selostuksesta.

Puolustusvoimien lausunto

Puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostukseen.

Yhteyshenkilöt

Alueellisina yhteyshenkilöinä maankäyttö- ja kaavoitusasioissa toimivat kiinteistöpäällikkö DI Maiju Kiviluoma maiju.kiviluoma@mil.fi, puh. 0299 572 263 ja kiinteistötekniikko RKM Kai Hyytiäinen kai.hyytiainen@mil.fi, puh. 0299 572 264.

Lausuntopyynnot ja kutsut neuvotteluihin tulee lähettää sähköpostilla, kirjaamo.2logr@mil.fi tai 2. Logistiikkarykmentin esikunta (2LOGRE), PL 1000, 20811 TURKU.

Rykmentin komentaja
Kommodori

Kari Tapala

Kiinteistöpäällikkö
Diplomi-insinööri

Maiju Kiviluoma

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

2. Logistiikkarykmentti
Esikunta
TURKU

Lausunto

2 (2)
BR15527
3989/11.00/2019

JAKELU

TIEDOKSI

PSPR



8.10.2021

UUDELY/13113/2020

Hämeen ELY -keskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Hämeen ELY -keskuksen lausuntopyyntö 8.9.2021

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausunto koskien Huhtainnummen soranottoalueen laajennusta Hausjärvellä, Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Hämeen ELY -keskus pyytää Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueelta lausuntoa koskien Huhtainnummen soranottoalueen laajennusta Hausjärven kunnassa (Ympäristövaikutusten arviointiselostus). Huhtainnummen sora-alue on jo toiminnassa oleva maa-ainestenottoalue. Alue sijaitsee kiinteistöllä 86–401–1–556. Pääasialliset toiminnot hankkeessa ovat maa-ainestenotto, kiviaineksen murskaus ja seulonta.

Alue sijaitsee Hikiäntien (maantie 290) varressa, tierekisteriosoitteessa 290/5/1400. Maantien 290 keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä ko. alueella on noin 1500 ajoneuvoa, josta raskaiden ajoneuvojen osuus on noin 8 %. Nopeusrajoitus alueella on 80 km/h.

Arviointiselostuksessa on tarkasteltu seuraavia vaihtoehtoja:

Vaihtoehto VE0+: Toimintaa jatketaan nykyisen maa-aines- ja ympäristöluvan mukaisesti. Suunnittelualueen pinta-ala on yhteensä noin 47 hehtaaria, josta ottamisalueen pinta-ala on 24,4 hehtaaria. Kokonaisottomäärä on 2 675 000 kiintokuutiometriä, k-m³ (noin 4 815 000 tonnia). Vuotuinen ottomäärä vaihtelee, mutta on keskimäärin noin 178 000 k-m³ vuodessa. Toiminta jatkuu vuoteen 2035 saakka.

Vaihtoehto VE1: Maa-aineksen ottamista laajennetaan nykyistä ottoaluetta syventämällä ja laajentamalla. Suunnittelualueen pinta-ala on laajennuksen jälkeen 52 hehtaaria, josta ottamisalue on 44 hehtaaria. Kokonaisottomäärä on 4 900 000 k-m³ (8 820 000 t). Vuotuinen ottomäärä vaihtelee, mutta on keskimäärin noin 178 000 k-m³ vuodessa. Toiminta jatkuu arviolta vuoteen 2050 saakka.

Liikenteen osalta on todettu, että liikennemäärät tulevat pysymään samoina eri vaihtoehdoissa, koska vuotuinen ottomäärä pysyy samana. Uusille tiehyteyksille ei myöskään nähdä tarvetta.

Uudenmaan ELY – keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue korostaa lausunnossaan, että raskaan liikenteen lisääntyminen ei saa heikentää liiken-

8.10.2021

UUDELY/13113/2020

neturvallisuutta alueella. Lisäksi on huolehdittava, että Hikiäntien liittymässä on riittävät ja turvalliset näkemät.

Uudenmaan ELY – keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue muistuttaa, että hakijan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta Hikiäntielle ja on tarpeen mukaan puhdistettava tiealueelta sille kulkeutuneet maa-ainekset. Toiminta ei saa myöskään heikentää tiestön kuntoa. Tienpitöviranomaisen ei vastaa hankkeen mahdollisista meluntorjuntatoimenpiteiden kustannuksista.

Tämä lausunto on oltava käsillä rakentamisesta päättävän viranomaisen harkitessa maankäyttö- ja rakennuslain taikka muun lainsäädännön edellytyksiä luvan myöntämiseksi suunnitellulle hankkeelle.

Maankäytön asiantuntija

Jenni Rautiainen

Saari Mirva (ELY)

Lähettilä: hameenliitto@hame.fi
Lähetetty: perjantai 8. lokakuuta 2021 10.08
Vastaanottaja: ELY Kirjamo Häme
Aihe: Vastaus lausuntopyyntöön: Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettu arviointiselostus, YVA, Huhtainnummen soranottoalue, laajennus (Hausjärvi)

Luokat: Mirva

Tämä viesti on lähetetty Hämeen liiton asiankäsittelyjärjestelmästä.
Lähetyspäivämäärä: 08.10.2021

Asianumero: HL/263/03.10.00/2020
Lähettilä: Mustonen Paula
Lähettiläjän puhelinnumero: 050 375 3218
Lähettiläjän sähköpostiosoite: paula.mustonen@hame.fi

Hämeen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Huhtainnummen soranottoalueen laajennuksen YVA-selostuksesta ja toteaa, ettei Hämeen liitolla ole tässä vaiheessa asiasta erityistä lausuttavaa.

Hämeen liitto / Regional Council of Häme
Niittykatu 5, 13100 Hämeenlinna, Finland
hameenliitto@hame.fi

@hameenliitto
#hameenliitto

<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.hameenliitto.fi%2F&data=04%7C01%7C%7Cd217aa1e0b314717632a08d98a2a531c%7Cd95951a6dfd34a749abbf2b2cb89d671%7C1%7C0%7C637692736655877838%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6IklhaWwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C1000&sdata=XEkOBrdx6VWDjrfX%2F3sFOnki20u08FMBmdmoKv5gI7s%3D&reserved=0>

D/61/11.01.04/2021

68 §**Lausuntopyyntö YVA-selostuksesta / Huhtainnummen soranottoalueen laajennus**

Ympäristölautakunta 13.10.2021 68 §

Huhtainnummen sora Oy on toimittanut Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiselostuksen Erkylän alueelle suunnittelemastaan soranottoalueen laajennuksesta. YVA-selostus on hankkeesta vastaavan arvio hankkeen ympäristövaikutuksista. YVA-lain mukaisessa menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä eikä ratkaista toimintaa koskevia lupa-asioita, YVA-menettelyyn kuuluvien arviointiohjelman ja arviointiselostuksen riittävyyden arvioi yhteysviranomainen.

Hämeen ELY-keskus YVA-lain mukaisena hankkeen yhteysviranomaisena pyytää Hausjärven kunnanhallituksen ja kunnan ympäristöviranomaisen lausuntoja Huhtainnummen Sora Oy:n arviointiselostuksesta. Lausunnot on pyydetty toimittamaan ELY-keskuksen kirjaamoon 8.10.2021 mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 15.10.2021 saakka.

Arviointiselostus on nähtävissä sähköisesti ympäristöhallinnon verkkopalvelussa: <http://www.ymparisto.fi/huhtainnummensoranottoYVA> (tai www.ymparisto.fi > Asiointi, luvat ja ympäristövaikutusten arviointi > Ympäristövaikutusten arviointi YVA-hankkeet > YVA-hankehaku, julkaisijaksi valitaan Hämeen ELY-keskus).

Ympäristölautakunta on antanut lausunnon YVA-ohjelmasta 20.1.2021 (6 §).

YVA-selostuksessa on tarkasteltu kahta hankevaihtoehtoa:

- VE0+, ottotoimintaa ei nykyisestä laajenneta. Toimintaa vuoteen 2035 saakka.
- VE1, ottamista laajennetaan nykyistä ottoaluetta syventämällä ja laajentamalla. Ottamisalue laajenee 24,4ha -> 44ha, ottomäärä nousee n. 2,7 milj. k-m³ -> 4,9 milj. k-m³, toimintaa arviolta vuoteen 2050.

Arviointiselostuksessa on tarkasteltu maa-ainestenoton ja kiviaineksen murskauksen ympäristövaikutuksia hankealueella ja sen ulkopuolella sekä arvioitu ympäristössä olevien toimintojen yhteisvaikutusten lisäksi keskeisiä laajennushankkeen vaikutuksia melun, pölyn, pohja- ja pintavesien, maiseman, luonnonolosuhteiden ja liikenteen osalta.

Selostuksen mukaan suurimmat toimintaan liittyvät riskit ovat polttoaineiden tai muiden öljytuotteiden vuotaminen maaperään vuodon tai onnettomuuden seurauksena tai tankkaustilanteessa. Riski on suurin koneiden toimintahäiriöissä ja rikkoontumisissa, mutta tilanteiden vaikutusten merkittävyys arvioidaan molemmissa hankevaihtoehdoissa (VE0+ ja VE1) vähäiseksi.

Hankkeen toteuttamisvaihtoehdot ovat arviointiselostuksen mukaan kummatkin toteuttamiskelpoisia. VE0+ on tehtyjen arviointien perusteella toteuttamiskelpoinen, kun toimintaa jatketaan voimassa olevan luvan mukaisesti. VE1 on toteuttamiskelpoinen, mikäli toiminnalle haetaan uusi lupa, alueen maisemoinnista pidetään huolta, tulevaisuudessa rankkasateiden lisääntyminen hulevesien johtamisessa huomioidaan, hulevedet käsitellään ja johdetaan asianmukaisesti, ottotoiminta vaiheistetaan, varaudutaan riskeihin, onnettomuuksiin ja poikkeustilanteisiin, tukitoiminta-alueelta estetään kemikaalien pääsy pohjaveteen ja

maaperään, varasto- ja jalostekasveja hyödynnetään meluntorjunnassa ja pölyntorjunnasta huolehditaan.

Ehdotus lausunnoksi arviointiselostuksesta

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on laadittu yva-lain ja -asetuksen mukaisesti. Ohjelmavaiheen puutteita on korjattu mm. ympäristön nykytilakuvausta tarkentamalla, maisemavaikutuksia havainnoimalla sekä määrittämällä toiminnan ympäristöriskeihin liittyvät häiriö- ja poikkeustilanteet.

Pohjavesi

Selostuksen mukaan alueen laajentamisella on vähäisiä, nykyisen kaltaisia vaikutuksia pohjaveden laatuun ja määrään, jotka toiminnan pidemmän keston vuoksi ovat kuitenkin pidempiaikaisia vaihtoehdossa VE1. Myös pohjavesivaikutusten suuruus verrattuna nykyiseen toimintaan voi kasvaa jonkin verran ottoalueen pinta-alan suurentuessa. Alueen jatkosuunnittelussa huomiota tulee kiinnittää ottoalueen vaiheistukseen sekä toiminnanaikaiseen jälkihoitoon, jolla voidaan vaikuttaa pohjaveden pinnanvaihteluiden lisäksi pohjaveden laatuun. Vaikutusten pitämiseksi mahdollisimman pieninä tulee alueen pintamaata poistaa vain toiminnan kannalta välttämättömältä alalta, tämä edellyttää myös alueen asianmukaista vaiheistusta.

Maisema

Toiminta-alue ei juuri ole nähtävissä ympäröiviltä alueilta maanpinnan muotojen ja puuston vuoksi. Näkemä alueelle on hankevaihtoehdoissa hyvin rajaltulta alueelta Hikiän kulttuurimaiseman Seppälän alueelta. Selostuksen mukaan alueen tuleva maisemoiminen ja istutettava puusto tulee todennäköisesti rajaamaan näkemää. Vaihtoehdon VE1 osalta, alue laajentuu lähemmäksi maakunnallisesti arvokasta historiallista tielinjaa Hikiäntietä. Selostuksen mukaan laajennettavan alueen ja tien välissä kasvaa nuorta männikköä sekä taimikkoa, joka laajentumiseen mennessä olisi ehtinyt kasvaa näkösuojaksi. Jatkosuunnittelussa tuleekin kiinnittää huomiota maisemointiin alueella sekä alueelle jätettävään suojapuustoon, jolla voidaan vaikuttaa maisemavaikutusten lisäksi myös toiminnan mahdollisiin haittavaikutuksiin kuten pölyn leviämiseen.

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta antaa Huhtainnummen alueen YVA-selostusta edellä mainitun lausunnon.

Kokouksessa tehty muutettu päätösehdotus:

Ympäristölautakunta antaa Huhtainnummen alueen YVA-selostuksesta seuraavan lausunnon: Ympäristövaikutusten arviointiselostus on laadittu yva-lain ja -asetuksen mukaisesti. Ohjelmavaiheen puutteita on korjattu mm. ympäristön nykytilakuvausta tarkentamalla, maisemavaikutuksia havainnoimalla sekä määrittämällä toiminnan ympäristöriskeihin liittyvät häiriö- ja poikkeustilanteet.

Pohjavesi

Selostuksen mukaan alueen laajentamisella on vähäisiä, nykyisen kaltaisia vaikutuksia pohjaveden laatuun ja määrään, jotka toiminnan pidemmän keston vuoksi ovat kuitenkin pidempiaikaisia vaihtoehdossa VE1. Myös pohjavesivaikutusten suuruus verrattuna nykyiseen

toimintaan voi kasvaa jonkin verran ottoalueen pinta-alan suurentuessa. Alueen jatkosuunnittelussa huomiota tulee kiinnittää ottoalueen vaiheistukseen sekä toiminnanaikaiseen jälkihoitoon, jolla voidaan vaikuttaa pohjaveden pinnanvaihteluiden lisäksi pohjaveden laatuun. Vaikutusten pitämiseksi mahdollisimman pieninä tulee alueen pintamaata poistaa vain toiminnan kannalta välttämättömältä alalta, tämä edellyttää myös alueen asianmukaista vaiheistusta.

Maisema

Toiminta-alue ei juuri ole nähtävissä ympäröiviltä alueilta maanpinnan muotojen ja puuston vuoksi. Näkemä alueelle on hankevaihtoehtoissa hyvin rajaltulta alueelta Hikiän kulttuurimaiseman Seppälän alueelta. Selostuksen mukaan alueen tuleva maisemoiminen ja istutettava puusto tulee todennäköisesti rajaamaan näkemää. Vaihtoehdon VE1 osalta, alue laajentuu lähemmäksi maakunnallisesti arvokasta historiallista tielinjaa Hikiäntietä. Selostuksen mukaan laajennettavan alueen ja tien välissä kasvaa nuorta männikköä sekä taimikkoa, joka laajentumiseen mennessä olisi ehtinyt kasvaa näkösuojaksi. Jatkosuunnittelussa tuleekin kiinnittää huomiota maisemointiin alueella sekä alueelle jätettävään suojapuustoon, jolla voidaan vaikuttaa maisemavaikutusten lisäksi myös toiminnan mahdollisiin haittavaikutuksiin kuten pölyn leviämiseen.

Ympäristölautakunta katsoo edelleen, että toiminta jatkokoon vaihtoehdon 0+ eli nykyisen luvan mukaisesti. 1-vaihtoehdon toiminnan ympäristövaikutuksia ei voida arvioida 30 vuotta eteenpäin 1-luokan pohjavesialueella. Pitkän ajan lisäksi vaihtoehto 1 sisältää huomattavan ottomäärien kasvun, jolla voi olla merkittävä vaikutus ympäristöön. Täten vaihtoehtoa 1 ei pidä hyväksyä.

Päätös

Kokouksessa tehty muutettu ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Valmistelija(t)

Ympäristösihteeri Toni Haavisto

Täytäntöönpano

Ote:

Hämeen ELY kirjaamo, kirjaamo.hame@ely-keskus.fi
HAMELY/1692/2020

Ympäristölautakunta

Kokouspäivämäärä

Pykälä (§)

4

13.10.2021

68

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Oikaisuvaatimus-
viranomainen****Pöytäkirja** 18.10.2021
nähtävänä**Tiedoksianto**Asianosaiset: Hämeen ELY-keskus
